

Klokketjening

Kirkeblad for Øyer og Tretten

Nr. 4 • Desember 2020 • 73. årgang

Alterfrontalet i Tingelstad gamle kyrkje

Foto: Mårten Teigen-kulturhistorisk museum.

Kirkeblad for Øyer og Tretten

Utgiver: Øyer og Tretten kirkelige råd

Redaksjon: Redaksjonen består av: Alma Hovda Bø, Tone Marit Skard, Eli Karoline Kruke og Marit Getz.

Kasserer: Kirkekontoret
E-post: : post.oyer@kirken.no

Grafisk produksjon: Dale-Gudbrands Trykkeri AS

FRA REDAKSJONEN

Mange av leserne er oppvokst med «Landstads reviderte», det vil si den reviderte utgaven av salmeboka som Magnus Brostrup Landstad gav ut og som ble tatt i bruk i den norske kirke i 1870. Det er altså 150 år siden, og med en revidering, var den i bruk helt til 1985!

I dette nummer av Klokkeklang har Sigmund Ihle en artikkel om mannen og presten Landstad, mens kantor Kari har skrevet om hans arbeid med ny salmebok.

Tusen takk til alle som på en eller annen måte bidrar omkring Klokkeklang som har en viktig funksjon både for kirken og frivilligheten. I tillegg håper vi også at bladet bidrar til ettertanke, trøst og styrke.

Klokkeklang er avhengig av frivillige på mange plan. Takk til alle som gir økonomiske bidrag. I dette nummeret følger det med en giro som vi håper dere tar godt imot og vil bruke. Vi er helt avhengige av de frivillige gavene.

Vi tar med takk imot både ideer og stoff.

Redaksjonen ønsker dere alle en riktig god jul og godt nytt år.

Stoff til Klokkeklang:

Tekst og bilder kan sendes på mail:
klokkeklang@gmail.com
eller leveres på kirkekontoret.

Gaver kan gis på bankkonto nummer
2002 63 15086 eller Vipps nummer 519548.

Merk med gave til Klokkeklang.

NB! Utenbygdsboende som ønsker å få tilsendt Klokkeklang i posten, må oppgi navn og adresse ved innbetaling.

Øyer og Tretten kirkelige råd

Leder Marit Getz:
Mobil: 41 64 11 18
E-post: maritgetz@gmail.com

Øyer kirkekontor:

Tlf. 485 00 354
Besøks- og postadresse: Kongsvegen 328, 2636 Øyer
E-post: post.oyer@kirken.no
Kontortid: Mandag – fredag kl.10.00 – 14.00.
www.kirken.no/Øyer

Kirkeverge Anne Berit Riisehagen
Gillebo:
Mobil: 91 59 70 23
E-post: ag467@kirken.no

Sokneprest Ingunn Dalan Vik:
Mobil: 91 71 18 91
E-post: iv328@kirken.no

Kantor Kari Irene Lien:
Mobil: 92 82 05 34
E-post: kl495@kirken.no

Diakon og menighetspedagog:
Ann-Kristin Fauske Mathisen
Mobil: 975 48 486
E-post: af977@kirken.no

Kirketjener Tretten,
Morten Brendløy:
Mobil: 97 53 31 45
E-post: mb762@kirken.no

Kirketjener Øyer,
Eli Karoline Kruke:
Mobil: 921 34 880
e-post: ek947@kirken.no

Menighetssekretær: Tone M. Skard
Mobil: 481 37 470
E-post: ts799@kirken.no

**Neste nummer kommer ut ca. 26.mars,
frist for stoff er fredag 5.mars.**

BISKOPENS JULEANDAKT

Foto: Liv Torild Braathen.

Har du sett lyset fra et nyfødt lite menneskebarn? Sett øynenes lys og hjertets jevne slag? Kjent hvordan ditt eget hjerte banker av kjærlighet og du blir berørt av det vesle barnet som gir, bare ved å være til. Du har kanskje også opplevd hvordan møtet med den vesle gir retning, for en håpets veg inn mot framtida.

Det siste året har vært, og er, preget av Covid-19. Mange har kjent på uro, ja, også frykt og angst for dagen i dag og morgendagen. Alle lurer vi på hvordan framtida vil bli. Det har vært vanskelig å holde avstand. Særlig krevende har det vært for dem som har vært på sykehus og ulike helseinstitusjoner, og deres nærmeste. Å ikke kunne ha besøk gir både en følelse av ensomhet og sorg.

Hverdagen med covid-19 viser oss hvor sammensatt livet er. Vi har fått en djup erfaring og erkjennelse av at vårt felles ståsted er livets sårbarhet.

Jeg tenkte på dette da det var kirkejubileum i Tingelstad gamle kirke, St Petri, nå i sommer. Der er det en kopi av det gamle alterfrontalet, med Himmeldronninga. Maria med krone og barnet i hendene. Barnet stryker sin mor ømt på kinnet og sier slik at Gud, kom med nåde og kjærlighet.

Fra Maria på alterfrontalet i St Petri, dirrer sangen om tro, mot og tydelighet på Guds vilje om rett og rettferdighet. Når alle har samme Skaper og opphav så har vi også medansvar for hverandre, i det nære, men også ute i verden.

Å følge etter det lille barnet som vi feirer i jula, er å våge å gå inn i nye ukjente landskap, ut fra evangeliets grensesprengende kraft til å åpne livets kilder og framtidshåp for alle mennesker.

Gud kommer til jorda vår som et lite barn, og kanskje er det nettopp fordi Gud vet hva det er å være liten, at Gud også vet hva oppgjør med ødeleggelse er.

Sammen med mennesker over hele jorda, hører vi, og lever vi, i juletonen som har klangbunn av eksistensiell ensomhet. Lindringa kommer som glimt av å høre til i noe som er stort, større enn oss sjøl. Vi aner, gjenkjenner og tror på Jesusbarnets livgivende og trøstefulle nærvær midt iblant oss. Kristi kjærlige lys holder oss fast, i sannhet og håp for livet her og i evigheters evighet. Sammen med folk over hele verden synger vi derfor om fred på jorden, om barnet som er født og håpets lys som er oss gitt.

Velsignet julehøytid ønskes dere alle!

*Solveig Fiske
Hamar biskop*

GAVER TIL KLOKKEKLANG MAI – AUGUST:

Privatpersoner: 2.750,00

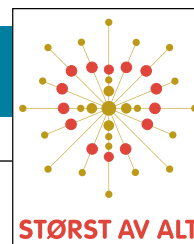
Bedriftsgaver 2020:

Aasletten Pensjonat og hytter	1000	Bjørn Dahl eiendom	500
Hafjell Vaktmesterkompani As	1000	Tin Milanovic Skogservice	1000
		Rustberg Camping	500

Vi oppfordrer våre lesere til å bruke bygdas bedrifter

Hjertlig takk for alle gaver!

TROSOPPLÆRING

Velkommen til

Babysang

*i regi av
kirka vår*

- Hvor:** I kapellet på Tretten.
Når: Følgende torsdager fra kl.10.30: 14. januar, 28. januar, 11.februar, 25.februar, 11.mars, 25. mars, 8.april, 22.april + en avslutningsmiddag i mai.
Hva: Sang, regler, dans, kos, prat, fellesskap, lunsj.
For hvem: Alle babyer, sammen med en voksen.
Pris: Kr. 100,- inkludert lunsj hver gang.
Påmelding: Babysangen ledes av Inger Strangstad.
 Påmelding til kirkekontoret: af977@kirken.no eller 975 48 486.

Foto: Bo Mathisen

- Følg oss gjerne på facebook: Babysang i Øyer og Tretten
- Har du spørsmål må du gjerne ta kontakt!

Følg med på hjemmesida
vår www.kirken.no/øyer
for mer info.

Invitasjon kommer til de det
gjelder.

LYS VÅKEN

Årets Lys våken for 11-åringene er planlagt helga 28.-29.november, med gudstjeneste 1.søndag i advent. På grunn av Covid-19 vet vi ikke i hvilken form vi får det til. Invitasjoner vil bli sendt ut til de aktuelle, men følg også med på vår hjemmeside www.kirken.no/øyer

Adventssamling for 4-åringer

invitasjon kommer. I skrivende stund vet vi lite om situasjonen framover, men samlingene og gudstjenesten er planlagt slik:

Klubbkveld onsdag 2.desember kl.17.00-18.30 i Tretten kirke/kapell
 Klubbkveld tirsdag 8.desember kl.17.00 – 18.30 i Øyer kirke

Gudstjenestene med utdeling av 4-års bok:
 13.desember kl.11.00 i Tretten kirke
 13.desember kl.17.00 i Øyer kirke

KONFIRMANT
2021

Det er pr 6.11. påmeldt til sammen 33 konfirmanter i Øyer og Tretten sokn. Ansatte og frivillige gleder seg til å ta fatt på et nytt kull!

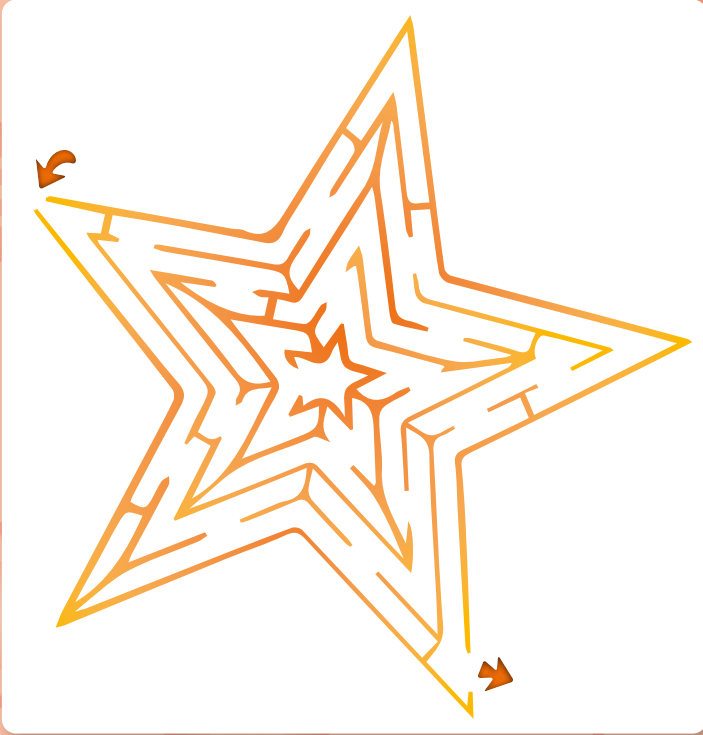
Det er fortsatt mulig å melde seg på! Ta kontakt med kirkekontoret – tlf. 485 00 354, eller send en e-post til post.oyer@kirken.no

Det blir en undervisningskveld i januar i forkant av presentasjonsgudstjenesten.

Øyer kirke 24.januar kl.11.00 – konfirmantene i Øyer sokn presenteres for menigheten
 Tretten kirke 24.januar kl.19.00 – konfirmantene i Tretten sokn presenteres for menigheten

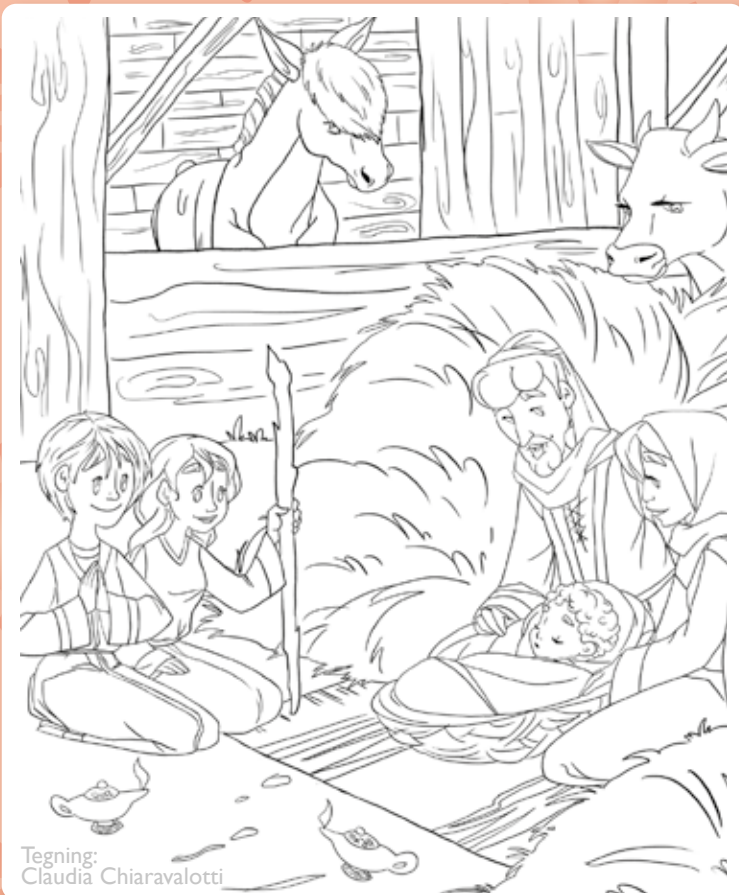
Finn stjerneveien!

Finner du veien gjennom stjernelabyrinten?

Fargelegg

Jesus, Guds egen sønn, ble født i en stall i Betlehem.

Tegning:
Claudia Chiaravalotti

Finn 5 feil

Tegning: Claudia Chiaravalotti

Engler fortalte gjeterne at Frelseren var født. Gjeterne løp inn til Betlehem for å se ham. De to bildene er nesten like. Finner du de fem feilene på bildet under?

Gi barnebladet
BARNAS til et barn
du er glad i!

Disse oppgavene
er hentet
fra bladet.

Bestill
abonnement

på sondagsskolen.no
eller **22 08 71 00**

VITSER

Ole var ikke verdens smarteste pilot. Han fløy inn mot Gardermoen og fikk melding fra kontrolltårnet:
– Oppgi høyde og posisjon!
– Jeg er 178 centimeter høy og sitter helt fremst i flyet, svarte piloten.

I Molboland er det veldig strenge trafikklover når det gjelder sikkerhetsbeltet:
Første gang du blir tatt uten å ha på deg beltet, får du 1000 kroner i bot. Andre gang får du 2000 kroner i bot. Tredje gang blir sikkerhetsbeltet inndratt.

Konfirmanter Tretten kirke 2020

1. rekke fra venstre: Stine Ludahl Lagethon, Åshild Strangstad, Stine Sofie Nilsen, Hedda Fosshiem, Anna Botterud, Ingrid Moen.
2. rekke fra venstre: Diakon Ann-Kristin Fauske Mathisen, Marius Holmen, Emilie Leine Solbakken, Sigbjørn Kråbøl, Sokneprest Ingunn Dalan Vik.

Konfirmanter Oyer kirke 2020

1. rekke fra venstre: Kristine Sønstevoldhaugen Bergum, Emilie Sandheim, Ingeborg Synslien, Liv-Marit Høier Steinfinsbø, Anne Fossum Olstad, Guro Bryhn Finborud, Pernille Haugen Bernsen, Mathilde Ødegård Lysbakken.
2. rekke fra venstre: Diakon Ann-Kristin Fauske Mathisen, Lucas Christopher Bjørnhaug, Vemund Melby Kramprud, Varg Vidarsønn Humborstad, Oskar Stenberg Øien, Anna Nysted Aaseth, Freja-Mathilde Holmer Vorre, Camilla Reistad, Line Moen, Henrik Moastuen, Jonas Hartvigsen, Syver Rusten Dalen, Sokneprest Ingunn Dalan Vik.
3. rekke fra venstre: John Theodor Nermo, Estin Holen, Sivert Karlsen, Heine Steinar Sandvold.

KIRKEVERGENS HJØRNE

Anne Berit Riisehagen Gillebo

Høsten har passert, og bygd og fjell har vært kledd i de vakreste farger. Adventstid og julehøgtid venter, og et nytt år er i vente.

Kirkegårdene er klargjort for vinteren. Alle pinnene som står rundt omkring, er til hjelp for kirketjenerne når de skal finne de ulike gravene på vinterstid. Grunder er tatt inn, og det forberedes for vinterføre, is og snø.

Kirkene. Vi håper å få gjennomført påkrevd vedlikehold på Øyer kirke i 2021. Klokkene ringer ikke som før, og slik vil det fortsette til tårn og kirkebygg er restaurert for råteskader. Øyer kommune kjenner sitt ansvar og vi samarbeider tett for å finne gode løsninger, sammen med andre fagfolk.

Annonsering og hjemmeside

Vi annonserer gudstjenester i GD. Vi har også tatt i bruk vår nye hjemmeside www.kirken.no/øyer. Her finner dere en kalender med gudstjenester og aktiviteter. Vårt ønske er at hjemmesida blir brukt av dere. Den fungerer også godt på mobil og nettbrett.

Vi skal være flinke med å legge ut aktuelt stoff. Klokkeklang vil dere også finne der. De gamle utgavene blir lagt inn etter hvert.

Offerinntekter til egne og eksterne formål er fortsatt veldig lavt. Vi har tatt i bruk offerposene ved utgang slik at det også er mulighet for de som har med kontanter.

Smittevern. Det handler fortsatt om smittevern, og vi har vist at vi håndterer dette på en god måte. Smitten øker i landet vårt, og vi følger med og er om mulig enda mer oppmerksomme. Det skal være trygt for ansatte og besøkende å komme til kirka.

Jul. Vi har ikke landet på i hvilken form det blir gudstjenester Julaften i år. Med de restriksjonene vi har i skrivende stund, kan vi bare ta imot 50 personer pr gudstjeneste/kirkelig handling. Det blir en form for påmelding, så følg med på vår hjemmeside og i GD, eller ring oss. Vi ønsker å være kirke for alle i jula, men denne gangen krever det mer både av ansatte og frivillige.

2021. «Det handler ikke om å vente til stormen roer seg. Det handler om å lære seg å danse i regnet» (Ukjent) Så kan vi ha dette med oss inn i det nye året. Vi må lære oss å leve med Covid-19 ei god stund til, og håpe at forskerne til slutt finner en vaksine til alle.

*«Guds fred over fjellet og åsen,
la det gro der vi bygge og bor!
Guds fred over dyran på båsen
og ei karrig og frossen jord!
Du ser oss i mørketidslandet.
Du signe med evige ord
husan og fjellet og vannet
og folket som lever her nord.»*

- Trygve Hoff -

Følg oss på vår nye hjemmeside: www.kirken.no/øyer

Julefest i Prestegården

På grunn av usikkerheten rundt Covid-19, har vi valgt å avlyse julefesten i Prestegården i januar 2021.

Julegavetips

Vi har fortsatt kunstplakaten fra Annemor Rivertz Torgersen, med og uten ramme.
Pris uten ramme kr 800,-,
pris med ramme kr 1000,-.

Ta kontakt med kirkekontoret. Vi har også kunstkort, uten tekst, med samme motiv – til kr 50,-

50-års konfirmanter på Tretten 2020

Foto: Hilde Jordbruén.

Foran: Kåre Solbakken, Torstein Hansen, Bente Lisabet Brandsæter, Eldbjørg Halsten Solberg, Odd Ivar Rognstad, Anders Hansen.
 Midten: Erik Sætha, Jan Erik Bjerkestuen, Ivar Blomberg, Arne Brumoen, Svein Fosshiem, Ingunn Dalan Vik (sogneprest).
 Bakerst: Arnfinn Heimkollen, Jens Fredrik Hjelmstad, Arild Stalsberg, Anders Hagen, Kjell Magnar Løvseth, Per Olav Johnsgård.

Konfirmantjubilæum på Tretten 2020

Foto: Hilde Jordbruén.

Foran: Aase Kjellaug Skogheim (1950), Grete Bjerke Wangen (1950), Anne Marie Myhren (1960),
 Marit Linløkken Baardseth (1950), Ingrid Bjørnhaug (1960), Ole Holmen (1940).
 Bak: Per Øverlien (1960), Øystein Tande (1960), Jørgen Skaug (1960), Magne Musdalslien (1960),
 Svein Åge Blomberg (1960), Ingunn Dalan Vik (sogneprest).

50-års konfirmanter, Oyer

Foto: Fotograf Siv Anett Jakobsen.

1. rekke f.v. Hilde Skøien, Inger Dahl, Marit Lisbeth Bratt, Bente Solveig Myhren.
 2. rekke f.v. Sogneprest Ingunn Dalan Vik, Jan Lauritz Bratt, Marit Johanne Moshus Mellby, Eiliv Kummen, Torill Bryhn, Odd Jarle Jonassen, Åslaug Styve.
 3. rekke f.v. Vidar Riseng, Tore Wedum, Laurits Høveren, Geir Kolbustuen, Sigurd Stenersen.

60-års konfirmanter

70-års konfirmanter

Foto: Fotograf Siv Anett Jakobsen.

Foto: Fotograf Siv Anett Jakobsen.

1. rekke f.v. Odrun Margrethe Svegården Garåsen, Grethe Bryhn, Anne Lise Bjørge.
 2. rekke f.v. Sogneprest Ingunn Dalan Vik, Ole Johannes Bø, John Gillebo, Einar Bergum.
 3. rekke f.v. Svein Åge Rindal, Arnfinn Gillebo.

1. rekke f.v. Helga Kristine Korbi, Aase Nilsborg
 2. rekke f.v. Sogneprest Ingunn Dalan Vik, Kåre Fossum

Julehilsen fra kirkekontoret

Vi har vært igjennom det mest krevende året på flere måter, men vi har også kommet styrket ut av det. Ansatte sammen med råd og frivillige, har klart å være kirke, med alle de restriksjoner vi har hatt til enhver tid. I tråd med biskopens ønske om å være tilgjengelige, og å strekke oss langt, har vi døpt mange barn. Det har vært aktivitet i soknene, om enn noe begrenset. Vi håper å komme inn igjen på Helsehuset og på Bakketun. Nye konfirmanter starter opp på nyåret, og vi håper å få gjennomført noen av trosopplæringstiltakene. Junidager i Prestegården ble avlyst to ganger i år. Vi håper å få til noe neste år.

- Sammen skal vi gå løs på 2021 med nye krefter og nytt pågangsmot!
- Vi skal fortsette å skape «Hellige rom for alminnelige liv».
- Vi skal fortsette vårt gode arbeid så langt det lar seg gjøre.
- Øyer kirke skal brannsikres og utbedres for råteskader. Riksantikvaren deler ut øremerkede midler over statsbudsjettet. Vi kan få gjort mye, og vi er glade for å ha Øyer kommune med oss når vi går løs på større oppgaver.

Takk til alle, medlemmer og varamedlemmer, i Øyer og Tretten kirkelige råd! Takk til alle frivillige medhjelpere med ulike oppgaver! Takk for alle gaver til menighetens arbeid!

Med ønske om ei god og velsignet julehøgtid, og et godt nytt og fredelig år til hver og en i soknene.

Med hilsen

Marit Getz, Elin Paulsrud, Ingunn Dalan Vik, Anne Berit Riisehagen Gillebo, Morten Brendløyken, Eli Karoline Kruke, Tone Marit Skard, Kari Irene Lien og Ann-Kristin Fauske Mathisen

Frivillige

La disse to karene fra Sørbygda være representanter for de mange frivillige som bidrar med stoff til Klokkeklang, og de som sørger for utkjøring til alle postkasser i bygda. Bjørn Tollefsrud og Sigmund Ihle er forevige av Ingrid Holtet idet Klokkeklang leveres fra utkjører til bidragsyter / leser.

Tusen takk til alle Klokkeklangmedarbeidere!

FRA KANTOREN

Kari Irene Lien

Orgelhalvtime i Øyer kirke

Under forutsetning av at koronaen ikke stenger helt ned, vil jeg fortsette med orgelhalvtimene også utover nyåret. Hovedregelen er andre tirsdag i måneden kl.12.30, og datoene er:

- 8. desember musikk for adventstiden
- 12. januar musikk for juletiden
- 9. februar glede og takknemlighet uttrykt i musikk
- 9. mars fastetidens toner

Salmekvelder

Ut fra et ønske om å få være i kirken og synge kjente salmer, har vi nå hatt en salmekveld der de fram-møtte kom med sine salmeønsker. Dette er en spennende tanke, og har stor betydning for å holde ved like og utvikle fellessangen i kirkene våre. Salmene og sangen - det er to viktige uttrykk i kirka. Salmene bor i salmeboka, der finnes et mangfold av nytt og gammelt, kjent og ukjent. Når vi tar fram salmeboka, åpner den og synger, gir vi liv til ord og toner. Ved å møtes og å ta fram de salmene som betyr mye for oss, tilfører vi både de andre og oss selv noe positivt. Og fellesopplevelsen i sangen kan ikke vurderes høyt nok.

Vi har en stor salmeskatt å ta av, og det som er kjent for noen er ukjent for andre. Men mye er kjent for mange, og det skaper fellesskap.

Vi har hatt en salmekveld i Øyer kirke, og med forbehold om enda mere innstramninger, satser vi på en ny salmekveld i Tretten kirke tirsdag den 1. desember. Her kan du komme med dine ønsker om advent og julesalmer. Du kan komme med ønskene på salmekvelden, eller du kan sende til Kari kantor enten på sms 928 20 534 eller ki495@kirken.no

**Velkommen til salmekveld i Tretten kirke
1. desember kl. 19.00**

Hjelpeløyse og fri vilje

Vi vart fødde, totalt hjelpelause. Dette utan vår frie vilje og medverknad.
Dermed er vi vel ansvarslause for det livet vi lever?

Gud ville ikkje skapa robotar, men sjølvstendige menneske, frie til å velja.
Han sa: Sjå, eg har lagt fram for deg livet og døden. Velg da livet! (5. Mos. 30)

Sjukdom og død - hjelpeløysa lever framleis i fullt monn. Men den frie vilje?
Eg kan ikkje svara. Det er eit vanskeleg spørsmål. Men eitt veit eg: Den klåre morgonstjerna lyser:
Den som tek si tilflukt til Jesus Kristus treng ikkje fortvila, men vera ved godt mot!

Sigmund Ihle

FRA PRESTEN*Ingunn prest***Takk for tjenesten som klokker**

Klokkertjenesten er en funksjon som kirken har hatt siden middelalderen. Slik det ligger i navnet, var det klokkeren som ringte inn til gudstjenesten, men også under gudstjenesten ringte han inn til nattverd, og gjerne ellers i uken også, for å kalle inn til morgen og kveldsbønn. Dessuten forrettet klokkeren gravferder da presten ofte bodde langt unna. Klokkeren la til rette for alt som skulle skje i kirken, var med og underviste og kalte menigheten sammen. Det vanligste var også at klokkeren var kirkesanger.

I Øyer har klokkertjenesten fått bestå, selv om den norske kirke siden 60-tallet ikke har hatt dette som en stilling i de kirkelige stabene. Det er fint å ha en slik stilling bekledd fremdeles i soknet, som understreker fellesskapet og betydningen av at de kirkelige handlinger er noe som skjer i fellesskap. For meg er det en trygghet. Hver gang jeg kommer til kirken er det en som ivaretar og gjør tjenesten sammen med meg, og det er også en med større kjennskap til folk og historie.

I over 20 år har **Gjertrud Lillelien** tjent som klokker på Tretten. Da jeg kom for snart to år

siden, var hun, sammen med de andre kirkelige ansatte, den tryggheten som er god å møte når en kommer på arbeid. Blid, imøtekomende og med en ydmyk holdning til den tjenesten hun gjorde. Jeg er, sammen med så mange, takknemlig for den tjenesten Gjertrud har gjort. Heldigvis ser vi henne fremdeles i kirken, gjerne på galleriet som en del av sangertjenesten. På den måten føler jeg at hun ikke har sluppet tjenesten helt, men nå er det friere for henne å komme når det passer.

På vegne av meg selv, og de mange som har fått oppleve hennes tjeneste gjennom alle årene, så takker jeg for tjeneste og samarbeid. Samtidig håper jeg på samarbeid videre på det fantastiske pilegrimsstedet, Borkerud. Den siste gangen på Borkerud var i sommer med alle konfirmantene, med varm velkomst og hjerterom til oss alle. Det frister til gjentakelse!

Takk!**Jeg er ikke personlig kristen***Av Ingunn prest*

Siden jeg var liten har jeg møtt noen begreper som jeg aldri har forstått. Jeg forsto dem ikke da og nå forstår jeg enda mindre. Jeg hører dem, om ikke daglig, så nesten hver uke: «personlig kristen», «bare litt religiøs», «kultur kristen», «menighetskjerne», «kirkevante», «kirkefremmede». Felles for disse ordene er at noen er mer og andre er mindre, noen er utenfor og andre er innenfor. Det var vel det jeg dessverre forsto da jeg var mindre, at noen var flinkere, frommere og bedre enn jeg. Noen var mer eller mindre. I dag forstår jeg enda mindre av dette språket som definerer oss som mer eller mindre kristne. For meg så er det kristen, eller det at en bekjenner seg til et annet livssyn, for alle mennesker har et livssyn. Og hva betyr det, å være en kristen? Ingen på Jesu tid kalte seg for kristne, Jesus brukte heller ikke det som begrep. I dag bruker vi det begrepet om alle som er døpt. Så enkelt, og tydeligvis så vanskelig.

Biskopen i Oslo, Kari Veiteberg, ønsker å fjerne «Den lille Bibel», Johannes 3,16, fra begravelser-

ritualet Det er allerede valgfritt å bruke i dåpen, og jeg er helt enig med henne i det. «For så høyt har Gud elsket verden at han ga sin sønn, den enbårne, for at hver den som tror på ham ikke skal gå fortapt ...». Hadde vi bare lest videre, så ville det gått fint. For poenget her er vel at vi mister den største dimensjonen i evangeliet, nemlig den at Gud så oss først, Gud elsket oss først. Hva vi tror eller ikke klarer å tro, eller hvor mye vi tviler har ingenting å si for den kjærligheten Gud har til oss mennesker. Dette bibelverset alene kan få meg til å tro at jeg ikke tror nok, at jeg ikke er god nok.

Tolkninger og menneskers trang til å rangere hverandre har skapt innenfor og utenfor. I vår tid sliter vi med det. Kirka skal være fristedet for det. For liten og stor, med vår manglende tro, eller sprukne liv, så er kirka den stedet som har plass, som rommer hele livet, som ikke krever noe annet enn at du møter opp.

Nattverden er det beste symbolet for det. Mange vegrer seg, fordi de har lært, eller hørt et eller

annet sted, at det er for noen utvalgte. Det var det måltidet Jesus ba alle sine venner til, også Judas. Det var og er det sterkeste tegnet på fellesskapet, uansett hvor vanskelig det er. Her hører vi til, uavhengig av hvordan og hva vi føler eller tror. Og det er det sterkeste symbolet på at vi trengs i fellesskapet, det er bruk for oss alle.

I dåpen bæres vi frem, uten noen spørsmål, uten krav. Det som kreves er at noen andre møter opp og bærer oss. Og akkurat det kan vi gjerne overføre til livet vårt, stor som liten, den troa på

at kjærligheten er like sterk gjennom hele livsfortellingen vår. For det er ingenting som heter «å bære litt til dåpen», «å bære personlig til dåpen», «å være fremmed i armene på noen som elsker deg» eller «å være mer båret». Når et menneske blir båret, så er det akkurat det det blir.

Det er likt for alle, uansett hva andre måtte mene eller si, så er Guds tro på mennesket det avgjørende, og ikke min tro på Gud. Jeg er ikke en personlig kristen. Jeg er et menneske som tror, tviler og håper at Gud elsker meg.

Jula varer ikke helt til påske

Av Ingunn prest

Mellom jul og påske har vi 40 dagers faste. Den innledes med blåmandag, fetetirsdag og askeonsdag, og avsluttes påskemorgen. For mange har denne delen av kirkeåret forsvunnet. Vi finner en flik av den i Fasteaksjonen som konfirmantene deltar på hvert år, der de samler inn penger til å bygge brønner til de som ikke har rent vann, eller til andre formål som gjør dem og oss oppmerksom på at vi må dele av vår overflod.

Vi finner også en flik av den i fastelavn, med fastelavnsboller, som vi feter oss opp på før fastetiden, og karneval som noen her i Norge også feirer. Karneval betyr «farvel til kjøtt».

For meg, og mange i den norske kirken, er ikke dette en tid hvor vi nødvendigvis faster, slik Jesus gjorde det. Men mange har holdt vedlike noen viktige elementer. Før i tiden kom folk til kirken askeonsdag, fikk tegnet et kors av aske på seg, som skulle være der frem til oppstandelsen. Vi gjør det ikke riktig slik, men vi holder fokus, og forhåpentligvis får vi feiret Askeonsdagsmesse i kirken i 2021.

Vi markerer at mennesker trenger av og til hjelp til et sterkere fokus på fellesskapet, på det at vi trenger hverandre, både å gi og å få hjelp. I fasten gir Gud oss, gjennom Jesus, en forståelse av Gud som menneske, akkurat som i jula. Gud velger å lide med menneskene, gå med oss gjennom de tyngste stundene. Kirka sin jobb i denne tiden er, som alltid, å gi rom og mulighet til å ha et annet fokus enn en verden som krever vinnere og enere, nemlig et søkelys på verden og fellesskapet, og på de oppgavene vi kan gjøre sammen for de som trenger det.

Edvard Hoem har skrevet en sterk tekst som står i Salmeboka nr 741. I 2021 vil jeg gjerne gå inn i fasten med denne teksten, hvor den siste setningen er: «Mennesket kan ikkje elske Gud, før menneske elsker sin bror.»

*Du søv under himlens stjerner,
men draumen finn ingen fred.
Einkvan har velta stigen
der englar gjekk opp og ned.
Brønnen er tom for vatn.
Barna får stein for brød.
Herren har løynt sine andletsdrag
i skuggen av krig og død.*

*I seklet av store redsler
gjekk lengten mot æva sund.
Marene rid i hugen
og skrik frå kvar svolten munn.
Kristus blir dagleg drepen.
Men i ein utbrend by
deler dei brødet til siste bit,
og Kristus står opp på ny.*

*Kom, la oss elska kvarandre
og drive all redsle ut.
Den som er utan kjærleik
kan aldri bli kjend med Gud.
Kjærleikens himmelgåte
femner den vide jord:
Mennesket kan ikkje elske Gud,
før menneske elsker sin bror.*

I år er det 150 år siden den norske kirke fikk sin egen salmebok. Før den tid var diverse danske salmebøker i bruk. Sigmund Ihle har gitt oss en biografisk oversikt over mesteren bak vår første salmebok, presten Magnus Brostrup Landstad, som også var prest i Gausdal noen år i ungdommen. Kantor Kari Irene Lien har tatt for seg Landstads arbeid med salmeboka.

Magnus Brostrup Landstad

Av
Sigmund Ihle

Familie og oppvekst

Landstad er namn på ein gard i Verdal. John Andersen Landstad (1724-1788) gifta seg til garden. Han var far til sokneprest Hans Landstad som var far til Magnus Brostrup Landstad.

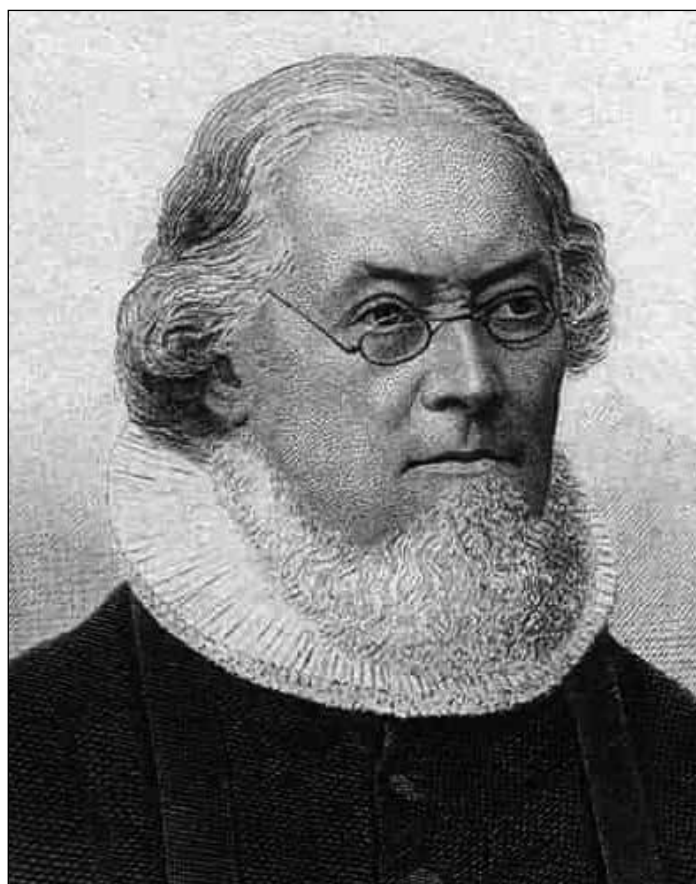
Magnus født på Måsøy prestegard ved Nordkapp 7.oktober 1802, død 1880.

Faren, Hans Landstad var prest. Hans gift med Margrethe Elisabeth Schmitler frå Nesset i Romsdal.

Hans hadde stor familie. Det var eit magert prestekall og vanskar med økonomien. Han søkte nytt kall. I 1811 utnemnt til prest i Vinje i Telemark. Men korleis koma dit? Etter mange vansker fekk familien skyss med ein fiskebåt. Fyrste reise-målet var Kristiansund. Med leigd skyss reiste dei vidare til Nesset i Romsdalen. Her fekk dei kvila ut hos familien til fru Landstad. Mor hennes, enkefru Marie Elisabeth Schmitler. Da hadde ho ikkje sett dotter si sidan bryllaupet for 13 år sidan. Og ho fekk sjå 7 barnebarn.

Hans kjøpte ein eldre og stø hest og ein ikkje så liten gardsvogn med fleire seter i. Dei minste borna og fru Landstad fekk skyss. Dei andre måtte gå. Reisa gjekk oppover Romsdalen til Lesja, Dovre og ned gjennom Gudbrandsdalen. Dei overnatta i prestegardane, men og på gardane, ettersom det høvde seg. Vidare: Drammen, Eiker, Kongsberg. I Hitterdal var dei fleire dagar hos presten der, Crøger. Presten hadde dottera Olea. Ho sa dette om Landstadfylgjet: Det var ein kald dag fyrst i oktober det kom eit underleg fylgje til Heddal prestegard. Det likna mest på eit fantefylgje. To av jentungane hadde sliti så vel av seg klæda at dei snauvt kunne dylgje kroppen. Fam. Crøger hadde jenter på same alder. Ho tok av klæda deira og kledde opp Landstadjentene. Sidan skaffa presten skyss til Seljord.

M.B.Landstads kom seinare inn på den varme mottakinga i Heddal prestegard. «Den ble på

mange måter et bilde på det kristne menneskes pilegrimsgang.» (Egil Elseth)

Magnus hadde ikkje skulegonge som andre born. Mora lærte han å lesa. Deretter overtok faren. Han var streng og stilte store krav. Faren las Bibelen på grunnspråket. Og han las bøkene til dei gamle latinske klassikere. Faren kravde at Magnus skulle setja seg inn i dette.

M.B.Landstad teologistudium frå 1822 ved det kongelige Fredriks universitet.

Den store kjærleiken

Magnus møtte den 18-årige prestedottera, Wilhelmine Margrethe Marie Lassen. Han kalla henne Mina. (f. 27. juli 1808) Dei fekk 14 barn. Mor til Mina var bekymra: «Hvordan er det med deg, kjære Mina, skal du have enda flere små? «Skal vi haabe og bede Gud at der ikke må blive flere.» Bar-

net fekk namnet Valborg, den siste av dei 14. 29. november 1828 vart han utnemnt til resisterande kapellan i Gausdal. Dette vart ei fin tid for familien. Her fekk dei fyrste borna: Grethe 1830 og Albert 1831. I Gausdal skreiv han fyrste salmen: «Ser jeg meg i verden om». (S 13: nr. 859, Nos.: 827, L. reviderte: 392). Sb. 466.

Magnus og Mina fekk 14 barn.

Familien hadde det godt i Gausdal. Men Landstad lengta attende til sin barndoms Telemark. Her kom han nærare familien, og han kunne bli til hjelp for faren. Han søkte Kviteseid soknekall i 1834 og fekk det. Men så døde faren i 1838. Det var venta at MBL da skulle søka Seljord. I 1840 flytta han inn i prestegarden der. Ikkje berre glede: Han fekk røyna ordet: «Det er ikkje enkelt å bli profet på heimlege trakter.» Og det gjorde sitt at faren var særleg høgt respektert.

Enda ein ting: På slutten av tida i Kviteseid fekk han tyfus og lungebetennelse. Etter dette vart det hosting og kremting, og taleorganet var langt på veg øydelagt. Kyrkjebesøket skrumpa inn, og han hadde ei sterk kjensle av å ikkje vera godteken.

Kona Mina var ei sterk kvinne. Ho prøvde å oppmuntra den meir tungsindige Magnus. Men i tida framføre kvar fødsel kunne det røyna på. Ho kjende på at ho ikkje greide å oppmuntra Magnus slik ho burde.

Prest i Fredrikshald (Halden) 1849, Sandar 1859.

Den 7. oktober 1852 fekk Landstad førespurnad frå kyrkjedepartementet om å utarbeida ny salmebok. Han hadde fått førespurnad to gongar tidlegare, men da sagt nei.

1. november gjekk han i gang. Det var ei formidabel oppgave. Som sekretær fekk han læreren Poul Hougen. Han gjekk gjennom alle tidlegare salmebøker. Han konfererte med Ivar Aasen vedrørende tekst og med Lindemann om melodi.

Det vart mykje nattarbeid og sjukdom støyte til, både for han sjølv og for borna. Ved juletider i 1856 gav han ut 600 eksemplar på eige forlag.

Den endelege salmeboka kom ut på Cappelen's Forlag i 1870.

Her er i alt 634 salmer. Landstad har skrivi 65 av desse.

Tre år i hovedstaden

Budde på Hegdehaugen dei tre siste åra. Døde 8. oktober 1880.

Dottera Fredrikke skriv til syster si, Dorthe: «Nu er da Far vandret bort. Stille og roligt udvandrede han. Ingen døds-kamp. «Gud kommer saa mildt

og venligt» sagde han, og det gjorde den også. Sin bevissthet hadde han til det siste.»

Etter at M. B. Landstad var død, fann dei desse orda i nokre etterlatte papir:

«Jeg har været ensom alle mine dage. Selv i mitt hus og familie har jeg været ensom. Der var ingen som forstod meg, ingen som delte interesser og sympatier med meg. Ingen som holdt av meg, - jeg var ikke som andre - livsglad, jeg var stille, forstemt, utilfreds, pirrelig og gretten.

Mine meninger hadde ingen vekt, mine påstander ansåes overdrevne, absurde. Jeg ansås for intet å forstå, intet å kunne. Jeg hadde ingen aktelse. Fortjente dem ikke heller. Jeg har været ensom alle mine dager. Jeg har ikke kunnet slutte meg til tidens ånd, tone, tendenser og ideer. Er ofte kommet i motsigelse med hva andre klappede til – har støtt folk fra meg.

Hvor hører jeg hjemme?»

Landstadmonument ved Seljord kyrkje (Anne Grimdalen), avduka 2002.

Om Landstads arbeid med salmeboka

Av
kantor Kari Irene Lien

Om «Kirkesalmebog efter offentlig Foranstaltning samlet og utarbeidet ved M. B. Landstad»

Magnus Brostrup Landstad var 12 år då han kom til Seljord. Han fekk undervisning heime av mor si, Margrethe Elisabeth Schnitler, og ein huslærer som var haugianar. Denne huslæraren introduserte Landstad for Draumkvedet. Etter avslutta teologistudium var han ei periode kapellan i Gausdal, og frå her kjem hans fyrste trykte originale salme, «Ser jeg meg i verden om» Norsk Salmebok 2013 nr. 859. I 1834 kom Landstad med familien sin til Kviteseid som sokneprest. Da far hans døydde i 1838, søkte han Seljord og vart utnevnt som sogneprest der i 1839. Her kom han midt oppi ein levande folkemusikktradisjon, og han kom i kontakt med Olea Crøger (1801-1855). Ho var prestedotter frå Heddal i Telemark, og jamngamal med Landstad. Ho er ein av dei viktigaste norske folkevisesamlarane. Det er viktig å nevne henne, sidan ho fekk merka å bli forbigått fordi ho var kvinne. Ho reiste rundt i Telemark og skreiv ned – som det er skrive om henne: ... *ho er den fyrste storsamlaren i denne visebygda...* Det var i denne perioda Landstad også tok til å samle folkeviser, for å ta vare på for ettertida. Han samarbeidde med Olea Crøger, ho skreiv ned tonane og Landstad teksta. Landstad ga ut verket Norske Folkeviser i 1853. Her tok han også inn Olea Crøger sine viser. Olea fekk 50 spesidalar i honorar for arbeidet ho bidrog med her. For dette vart det oppretta eit bibliotek i Seljord. Kaja Crøger skriv til Landstad i 1856, om si avdøde syster «Jeg er nemlig i disse Dage kommet paa den Idee at de 50spd. Som de var saa god at give vor uforglemmelige Søster Olea, vilde anvendes godt naar vi gav Sillejords Hovedsogn dem til Anlæggelse af et Bibliotek ... - Jeg har fundet at bønderne har meget Læselyst, da de ofte kommer til os og beder om noget at læse. Og især er det nu om Vinteraftnerne de have bedst Tid ...»

Men det er salmedikting og salmebok Landstad er mest kjent for

Første del av 1800-talet var prega av store motsetnader. Med Hans Nielsen Hauge kjem det inn ei meire subjektiv meining av kristendommen. Lekmannsrørsla spreidde seg raskt utover landet,

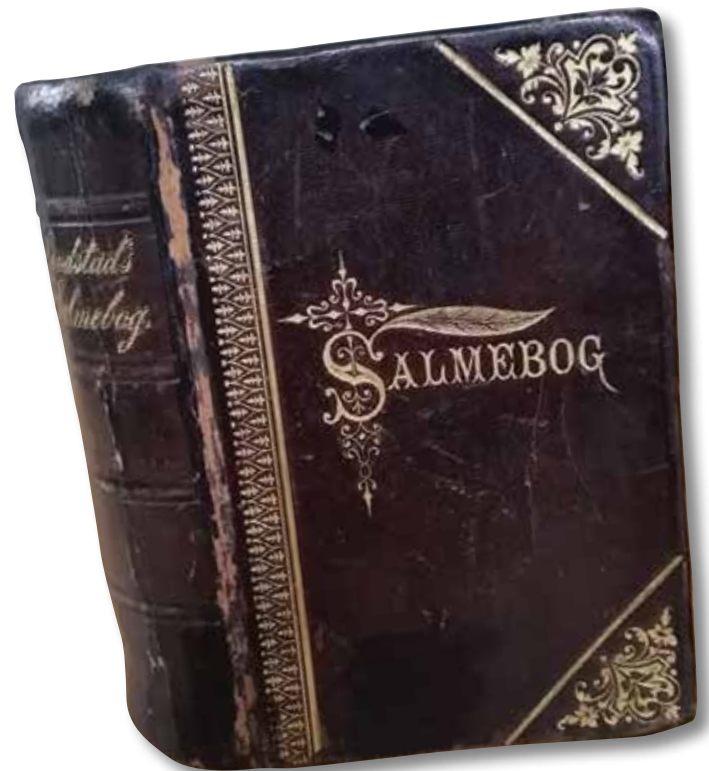

Foto Åge C. Haavik.

og predikantar reiste rundt og heldt vekkelsesmøte. Det oppsto ei spenning mellom ortodoks kristendom og det lavkyrkjelege, eller lekmannskristendom. Om dåpen og sakramenta var å rekne som grunnlag for å kalle seg kristen, eller om du måtte ha ein personleg individuell omvendning. Alt på denne tida var det eit spenningstilhøve mellom kyrkje og stat. I tillegg var Grundtvig og hans rørsle kjelde til meiningsbrytingar.

Dette rørte seg i tida som Landstad skreiv sine salmer. Han sto på rettruande evangelisk-luthersk grunn, han var ikkje verken pietist eller grundtvigianer. Han hadde også vist at han hadde gode dikteriske evner. På denne tida fanst ikkje noko salmebok på norsk, men tre danske salmebøker: Kingos Salmebok (1699), Guldbergs Salmebok (1778) og Evangelisk-Christelig Psalmebog (1798). Fleire var i søkjeljoset for å ta hand om arbeidet med ny salmebok, men det vart Landstad som til slutt sa ja. Han ville gjera arbeidet åleine, men salmeboka skulle ha godkjenning av ein kommisjon. Landstad ville ha med salmar frå den rike lutherske salmetradisjon, han oversette mellom anna *Vår Gud han er så fast en borg* frå tysk. Han var oppteken av å ha med gamle salmer. Han oversette hymner frå latin, av 634 nummer er det 34 salmer frå oldtid og middelalder, 216 tyske, 3 engelske, 1 tsjekkisk,

11 svenske, 283 danske og 86 dansk-norske. Landstad har med 65 egne salmar. Det er sjangerbredde både i kyrkjeårstid og ulike retningar; oldkyrkja, mellomalder, reformasjonen, ortodoksien, pietismen og samtida - både Landstad og Grundtvig er representerte.

Utkastet til ny salmebok var klart i 1861, det vart møtt med lovord og kritikk. Mest kritikk grunna språket – skulda for å blande bondespråk og kulturspråk. Landstad samarbeidde med Ivar Aasen om språket, og fekk til ein viss grad støtte frå han. Vinje gledde seg over bygdemålsorda som vart brukt. Landstad hadde også ein konkurrent til salmeboka i Andreas Hauge, son til Hans Nielsen Hauge, han hadde støtte hjå lekfolket. Etter noko språkleg omarbeiding vart Landstads Kirke-Salmebog autorisert til bruk i den norske kyrkja i 1869, den kom ut i 1870. Det var Landstads salmebok som vann fram, og denne var i bruk i den norske kyrkja i over 100 år. Den vart revidert og kom ut som den vi kjenner som Landstads reviderte i 1924, den var i bruk til 1985.

Men kva med musikken, salmetonane?

Ludvig Mathias Lindeman (1812-1887) er eit navn vi kjenner, han var utdanna organist, komponist og folkemusikksammlar. Han samarbeidde med Olea Crøger og Landstad om å gje ut Norske Folkeviser. Han reiste rundt og gjorde seg godt kjent med folkesangen i ulike delar av landet. Han var organist i Vor Frelzers kirke (Oslo Domkirke) i 47 år.

Kirkedepartementet vende seg til L. M. Lindeman i 1869 og ba han om å revidere eksisterande koralbok, slik at den samsvara med den nye salme-

boka. Lindeman ville ta utgangspunkt i det som var innsongje, det vil seie at han ville ha utjamna noteverdier. Mannskordirigenten Joh. D Behrens ga klart uttrykk for at når den lutherske salmetradisjon skulle innførast på nytt, måtte salmetonane også få attende si opphavelege rytmiske form, slik dei var sunge i reformasjonsårhundret, med ei friskare rytmisk form. Dette var den såkalla Salmesangstriden, som pågjekk i 30 år. På denne tida vart salmane songje i eit svært langsomt tempo, ca eit sekund på kvar tone. Ein kunne høyre mange ulike versjonar av same salmetonen songje samstundes i kyrkja. Dei fleste stader var det ikkje orgel til å leie sangen, klokkaren/ kyrkjesongaren sto i kordøra og leia sangen derifrå. Salmane i Landstads Kirkesalmebok kom inn i koralboka i utjamna form. (Nokre av desse salmane fekk tilbake si tilnærma opphavelege rytmiske form med «NoS» salmeboka som kom i 1985). Lindeman fekk også inn i koralboka mange av sine egne koraler. Vi kjenner *Kirken den er et gammelt hus, Kjærlighet er lysets kilde, og mange fleire*. I Danmark song dei alt mange av Lindeman sine melodiar til Grundtvig-salmer. Koralboka kom ut i 1877: Ludvig Mathias Lindeman «Koralbok til Landstads Salmebog». Så kan ein si at denne salmeboka hadde gamalt og nytt, og det som var nytt den gongen, er for mange av oss i dag kjente og kjære salmar.

Det er 150 år dette året sidan Landstads Kirkesalmebog kom ut. Og den hadde vi lenge. La oss vone at salmebøkene våre kan ha noko å seie også oss – i sorg og glede – vidare i våre liv, med alle sine nye og gamle salmar.

Stavsplassens Venner

Stavsplassens Venner er en forening som gjør en frivillig innsats og bruker midlene til videreutvikling, utbedringer / investeringer osv., samt medvirker til omdømmebygging av «Stavsplassen». Stavsplassen er en viktig møteplass for bygdesamfunnet, en nyttig arena for lokalt næringsliv og har stor regional betydning.

Tretten trenger Stavsplassen – Stavsplassen trenger deg

Medlemsskap for 2021: Kr. 250,-
inkl. inngang i tre dager på Stavsmartn

VIPPS til 19041 - Kontonr. 1503 41 66479

Merk innbetalingen med din e-postadresse og/eller telefonnummer. Du får tilsendt medlemskort i posten.

Det skjer i kirken – det nære og det fjerne

Redigert av
Leiv Tore Briseid

Ny katolsk biskop i Trondheim.

Den tredje oktober ble Erik Varden ordinert som ny katolsk biskop i Trondheim.

Varden er opprinnelig fra Degernes i Østfold. Gjennom lengre tid har han vært romersk katolsk prest i Norge. Varden ble utnevnt av pave Frants til biskop og prelat 1.oktober 2019. På grunn av sykdom har innsettelsen ikke kunnet finne sted før nå.

I et intervju uttaler Varden at det store spørsmålet nå så vidt han kan se, er ikke hvilket kirkesamfunn som vinner. Det viktigste er om Kristi person og budskap får bli troverdig og fullstendig til stede i Europa. "Gud er kjærlighet," sier Bibelen. Det tror jeg på, sier biskop Erik Varden.

(Fra avisen "Vårt Land")

Sjømannsprest ny generalsekretær i "Kristen Idrettskontakt"

Vegard Husby var sjømannsprest i Los Angeles i California. Her trivdes han og familien svært godt, så de hadde sett for seg flere år i Amerika. Så kom imidlertid coronaviruset. Familien greide å komme seg hjem til Oslo på sommerferie, men retretten ble det verre med. "Vi var plutselig koronafaste i Norge. Dermed måtte vi kaste oss rundt. Barna måtte vi få på skole og leieboerne våre måtte vi si opp" forteller Husby. Enden på det hele ble at han søkte den ledige stillingen som generalsekretær i organisasjonen Kristen Idrettskontakt.

Denne stillingen fikk han etter kort tid. På spørsmål om hvilke utfordringer og ønsker han ser for seg og har for den nye stillingen, sier Husby at koronapandemien skaper store problemer når det gjelder å samle ungdom til leiropphold og møter i lokallag. Det er også en stor utfordring å trekke en stor organisasjon i samme retning. Mitt ønske for min nye stilling er at Kristen Idrettskontakt skal peke på Jesus i alt vi foretar oss.

(Fra avisen «Vårt Land»)

Nye ledere for Frelsesarmeen i Norge

Den 1. juli overtok ekteparet Lisbeth og Knut David Welander stillingen som øverste leder for Frelsesarmeens arbeid i Norge, Island og Færøyene. Ekteparet har bak seg lang tjenestetid i Frelsesarmeen. De var blant annet i lengre tid bosatt i Manila på Filipinene. Deretter var de territorialledere i Danmark før de ble beordret til det internasjonale hovedkvarteret i London. Her var de i seks år. I et intervju uttaler de at det er en stadig utfordring å kunne være det vi sier vi er, en organisasjon og en kirke som har et frelsens budskap og møter menneskelige behov. Vi må kommunisere det vi tror på og treffe med våre tiltak der hvor nøden sitter.

(Fra avisen "Vårt Land")

Innvandrerprest i Norge

I 2007 var Nobukazu Imazu den første japaneren som ble ordinert til prest i Den norske kirke. Tretten år senere er han fremdeles Den norske kirkes eneste asiatiske prest. Nå er han prest i Olsvik kirke i Bergen. Siden han som ungdom i Japan ble døpt som kristen person, har han hatt et kall om å spre Guds budskap i Norge. Kanskje dette er fordi det var en norsk misjonær som hjalp han til kristen tro. Imazu mener Den norske kirke burde gjort mye mer for å få kristne innvandrere i sin tjeneste. Hans erfaring er at det er et stort behov for nettopp dette. På den annen side er det ifølge Imazu ikke så lett for innvandrere å arbeide i Den norske kirke. Han mener hvert bispedømme bør danne møtepunkter, der innvandrerprester kan bruke sin erfaring og legge til rette for at flere fra andre land kan bli prester her.

(Fra avisen «Vårt Land")

Øyer Pensjonistlag

Koronasituasjonen er fortsatt slik at all møtevirksomhet stilles i ro. Videre informasjon kommer senere. Styret ønsker alle en God Jul og håper at 2021 blir et godt og aktivt år for oss alle og for laget.

NYTT fra Bakketun Aktivitør Grethe Lognseth Lien

En kort oppsummering med litt bilder fra det som har skjedd her i sommer, og litt om det som skal skje. Dagtilbud med mange fra bygda, har vi ikke fått lov å åpne igjen, så det som skjer, er med de som bor her på Bakketun. Vi har aktivitør tirsdag, onsdag og torsdag. Tirsdager har vi brukt mye til filmformiddag, onsdager har vi spilt bingo og trimmet i kafeteriaen og torsdag har vi samling med en liten gruppe på 5-6 beboere sammen med aktivitør.

Klessalg hadde vi ute med Seniorbutikken Innlandet, og det var etterlengtet med flere som ville kjøpe seg noe. Det foregikk med håndsprit og avstand på en fin dag, 25. august.

17. september hjalp Lions til med høstklipping og ordning i Livets Park.

Her er bilde fra Skaugum begonia og hagen vår som en dame har stelt hele sommeren. Fra planting, vanning og flytting inn att i hus! Gull verdt med noen som gjør en slik jobb. Vi har frivillige som også vanner de grønne plantene inne på Bakketun. Tusen takk for god hjelp!

I forbindelse med julegrantenning får vi kanskje til et lite treff ute eller inne med diakon i fra kirken, Ann-Kristin Fauske Mathisen, og det blir julesanger med mer.

Beboere kan også få besøk av diakon Ann-Kristin til sjelesorg, samtaler om eksistensielle og åndelige spørsmål. Si ifra til de som jobber på Bakketun, i hjemmetjenesten eller til aktivitør.

Hvis det er ønske om å ha en besøksvenn eller aktivitetsvenn for de som bor på Bakketun, må dere ta kontakt med Frivillighetsentralen ved Mona Svegården tlf. 918 86 643.

Historiske verdier sikres

▶ Av
Simen Ensby

Øyer kommune har vedtatt reguleringsplanen for ny firefelts E6 fra grensa mot Lillehammer til litt sør for demningen på Hunderfossen. I vedtaket inngår utvidet helkryss ved Ensby og at E6 og fylkesveg 2522 "bytter plass", det vil si at fylkesvegen fra kommunegrensa kommer på østsiden av E6 og ned i krysset.

Øyer kommune samt statlige og regionale myndigheter har gjennom høringsrundene vært opptatt av at det historiske veinettet i dette området sikres. Slik er det også blitt. En rest av gamle riksveg 50, og første generasjon E6, blir beholdt, det samme gjelder noen hundre meter av Kongevegen slik den så ut ved åpningen i 1770. I tillegg vil Pilegrimsleden som nå går på fylkesvegen fram til krysset, bli lagt øst for den nye fylkesvegen, til skogsområdet nord for kommunegrensa og deretter inn på Kongevegen fram til der den går opp i

lia for så å følge Tjodvegen videre nordover til den møter Sørbygdsvegen. Meget prisverdig at slike hensyn tas i vår tid.

Men ikke nok med det. To husmannsplasser er innløst og blir borte. Den ene er Isakstugua som ligger ved dagens fylkesveg midt på grensa mellom Øyer og Lillehammer. Den andre er Teinlagsvea som ligger litt nord for krysset, mellom nåværende E6 og Dovrebanen. Ny E6 vil gå rett over Isakstugua, deponering av overskuddsmasse kommer der Teinlagsvea ligger.

For at ikke disse historiske husmannsplassene skal gå i glemmeboka, har jeg tatt kontakt med Nye Veier, Øyer kommune og Fylkeskommunen for å sikre at en bygning fra hver av plassene blir ivaretatt. Nye Veier har taksert bygningene, og er positive til initiativet. Planen er derfor å sette opp stallen fra Isakstugua og smia fra Teinlagsvea der Kongevegen, riksveg 50 og Pilegrimsleden møtes.

Utviklingen kan vi ikke stoppe. Men biter av historien kan vi bevare.

Litt om pilegrimsvandringen i sommer

▶ Av
Simen Ensby

Vandringen langs Pilegrimsleden i 2020 ble preget av pandemien. Likevel er det gledelig å kunne registrere at antall besøkende i gapahuken ved Ensby ikke ble så dramatisk redusert som en skulle forvente. Dette skyldes i hovedsak at flere nordmenn valgte turgåing som en avkobling. Av totalt 126 som har skrevet i besøksboka var 92 norske, noen på dagstur, men flere som hadde Nidaros som mål. Totalt antall besøkende har vært 40 % mindre enn i 2019, dette skyldes at de utenlandske besøkende

ble naturlig nok færre i år. I alt 34 vandrere fra sju nasjoner. I fjor var 17 nasjoner representert. Den mest langveisfarende kom fra Australia, flest fra Tyskland (17), deretter Danmark (7) og Nederland (5). Syv vandrere valgte å overnatte.

Overraskende mange skriver at neste besøksmål var "Kjærlighetsfossen" eller Der Wasserfall des Liebe som tyskerne skriver, som ligger noen hundre meters avstikker fra selve Leden, 2 km nord for gapahuken. Tydelig at fossen beskrives i vandrerbøkene.

At gapahuken også nevnes internasjonalt viser hilsenen fra et tysk par som overnattet der på sin sykkeltur til Nordkapp.

Øyer-Tretten frivilligsentral

Nytt av høsten er at frivilligsentralen er på biblioteket i Øyer hver mandag. Fra kl 12 er det frivillighetens time. Her kan frivillige og andre som vurderer å melde seg som frivillig eller noen som rett og slett ønsker å slå av en prat, komme innom. Med andre ord er alle velkommen innom! Det er få møteplasser som er åpne i disse koronatidene så vi mener dette tilbudet er viktig. I skrivende stund blir det mer og mer tydelig at pandemien på ingen måte er over. Men vi må gjøre det beste ut av situasjonen og følge myndighetenes anbefalinger til enhver tid.

Vi har fortsatt besøksvenner og aktivitetsvenner som er ute og besøker eldre i private hjem. Aktivitetsvenn er frivillige som er kurset i temaet demens. Kunne du tenke deg besøk av en frivillig? Eller kunne du tenke deg å bli besøksvenn eller aktivitetsvenn? Ta kontakt!

Strikkegjengen som har holdt til på Tretten, sitter nå hjemme og strikker hver for seg. Du verden så mye de ha produsert! Ønsker du å strikke for sentralen og trenger garn? Eller har du masse garn liggende som du vil gi bort? Ta kontakt! Alt som blir strikket blir gitt til trengende til jul.

Matutkjøring går sin vante gang. All ære til de som kjører fast hver uke!

BUA er åpen to dager i uka. I sommer var ordningen godt brukt! Nå på høsten har det vært mer stille. Men jeg regner med at så fort det kommer snø, vil utlånet av vinterutstyr bli populært.

I desember skal vi i samarbeid med kommunen ha en markering av frivillighets dag. Politikere fra alle partiene i kommunen skal ut i praksis og prøve seg som frivillig. Det blir spennende. Ta godt i mot de! Deres erfaring skal deles med oss alle under markeringen. Hvordan markeringen blir i praksis i forhold til Covid-19 må vi komme tilbake til.

På Bakketun er det noen få frivillige som vanner blomster og slår av en prat med de som er ute og rusler i gangene. I tillegg hjelper noen frivillige til torsdager inne på Bakketun.

Tusen takk til alle som bidrar til å gjøre hverdagen bedre for noen andre!
Nøl ikke med å ta kontakt!

En varm hilsen til alle i tiden frem mot jul og god jul når den tiden kommer!

Mona Svegården
Daglig leder, Øyer-Tretten frivilligsentral,
tlf 91886643
post@oyer-tretten.frivilligsentral.no

De 10 frivillighetspolitiske bud

1. Kjenn frivilligheten i din kommune.
2. Vedta en tverrsektoriell kommunal frivillighetspolitikk.
3. Anerkjenn frivillighetens egenverdi.
4. Forenkling gir mer frivillighet.
5. Tilrettelegg for frivillighetens egenutvikling.
6. Skap dialog med frivilligheten.
7. Anerkjenn og støtt opp om frivillighetens merverdi.
8. Gi frie midler.
9. Ikke konkurrer med frivilligheten.
10. Skap forutsigbarhet for frivilligheten.

Hjertelig takk!

Øyer Helsehus og Hjemmetjenesten ønsker å takke for alle gaver vi har mottatt i 2020 i forbindelse med dødsfall.

Slekters gang

TRETEN SOKN

DØPTE:

04.10 Olivia Haugen Hagland
 25.10 Olav Buhaug Rømma
 25.10 Johannes Berg-Solbakken
 15.11 Tiril Skogli Langset

JORDFESTEDE:

21.09 Aage Svendsen
 01.10 Arne Bang
 02.10 Jan Frode Haug
 14.10 Anton Galtrud
 23.10 Olav Helmer Pålsrud
 30.10 Ellen Marie Solhjem

ØYER SOKN

DØPTE:

05.09 Åsta Marie Tostrup
 12.09 Ulrik Grimsrud
 13.09 Tallak Svehaugen Grimsrud
 13.09 Leander Killi Karlsen
 11.10 Solveig Bysveen Bjørge
 11.10 Gjermund Høymer-Ruud
 08.11 Mikkel Wien Thanem

VIGDE:

12.09. Charlotte Hoholm og Jon Vegard Grimsrud

JORDFESTEDE:

16.09 Arnfinn Kvam
 12.11 Klara Wedum
 18.11 Per A. Lie

NORSK REVMATIKERFORBUND

ØYER – TRETEN REVMATIKERFORENING

Dette har vært et rart år, tross dette har vi gjennomført noen fysiske aktiviteter. Fysisk aktivitet gjør godt for kropp og sjel, velvære og ikke minst livsglede.

ØTRF tilbyr håndarbeidskaffe med div. aktiviteter følgende torsdager kl.18.30 på Scandic Hafjell Hotell. LP-veiledere er med. Den gode samtale og kaffe er en selvfølge.

- 19.11.2020 Tema: Strikke, Hekle, Tove, eller hva du selv ønsker.
- 03.12.2020 Tema: Dekorasjoner, eller hva du selv ønsker.
- 14.01.2021 Tema: Diverse teknikker eller hva du selv ønsker.
- 28.01 og 11.+ 25.feb. og 11. + 25. mars 2021 med div. teknikker.

Håper vi etter hvert kan starte opp igjen med alle våre aktiviteter.

Likeperson / Veiledere: Ønsker dere noen å prate med, så ta kontakt med en av våre LP-veiledere. Trygve Sørhage, 481 55 863, Gerd M. Viken 480 55 337, Reidun S. Brustuen 416 42 669.

Alle er velkommen!

MED DETTE ØNSKES ALLE EN RIKTIG GOD JUL OG ET GODT ÅR 2021.

ØTRF innkaller til Årsmøte 18.feb. 2021 kl.19.00

Sted ikke avklart.

Vanlige årsmøtesaker vil bli behandlet.

Saker til årsmøte, og forslag til valg senest 18.jan.2021

Spørsmål ang årsmøtesaker på tlf.nr.: 41 64 26 69 e-mail: reidun.s.brustuen@outlook.com

Valgkomiteens leder treffes på tlf.nr.: 48 15 58 63 e-mail: tsorhag@hotmail.com

Klokkene kaller til messe

Vi håper det nå blir anledning til å holde gudstjenester, men er, som alle andre, underlagt de restriksjoner som til enhver tid gjelder for å begrense spredning av Covid19.

Ut november måned er det grense på 50 stk pr gudstjeneste. Navneliste oppbevares i 14 dager.

22.11.20 kl. 11.00 Kristi Kongedag

Øyer kirke

29.11.20 kl. 11.00 1. søndag i advent

Tretten kirke: Familiegudstjeneste, Lys Våken

06.12.20 kl.11.00 2.søndag i advent

Øyer kirke

13.12.20 kl.11.00 3.søndag i advent

Tretten kirke: Familiegudstjeneste, 4-års bok

13.12.20 kl.17.00 3.søndag i advent

Øyer kirke: Familiegudstjeneste, 4-års bok

20.12.20

Ingen gudstjeneste

24.12.20 kl.11.00 Julaften

Helsehuset

24.12.20 kl.12.30 Julaften

Tretten kirke: Familiegudstjeneste

24.12.20 kl.14.00 Julaften

Øyer kirke: Familiegudstjeneste

24.12.20 kl.15.30 Julaften

Øyer kirke: Familiegudstjeneste

25.12.20 kl.11.00 Juledag

Tretten kirke

25.12.20 kl.13.00 Juledag

Øyer kirke

01.01.21 kl.19.00 Nyttårsdag

Tretten kirke

03.01.21

Ingen gudstjeneste

10.01.21 kl.11.00 2.søndag i åpenbaringstiden

Øyer kirke: Hellig tre kongers dag

17.01.21

Ingen gudstjeneste

24.01.21 kl.11.00 4.søndag i åpenbaringstiden

Øyer kirke: Konfirmantpresentasjon

24.01.21 kl. 19.00 4.søndag i åpenbaringstiden

Tretten kirke: Konfirmantpresentasjon

31.01.21 kl.11.00 Såmanssøndag

Tretten kirke

07.02.21 kl.11.00 Kristi forklarelsesdag

Øyer kirke

14.02.21 kl.11.00 Fastelavenssøndag

Tretten kirke

21.02.21 kl.11.00 1.søndag i fastetiden

Øyer kirke

28.02.21 kl.11.00 2.s.i fastetiden

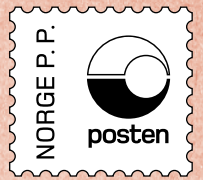
Tretten kirke

Det kan bli forandringer. Følg med på facebook, hjemmesiden og i GD.

Tidebønner for Øyer kirke (med forbehold om avlysning)

2. desember	Kveldsbønn	kl. 21.30	27. januar	Kveldsbønn	kl. 21.30
9. desember	Morgensang	kl. 07.30	3. februar	Morgensang	kl. 07.30
16. desember	Aftensang	kl. 18.30	10. februar	Aftensang	kl. 18.30
23. desember	Morgensang	kl. 07.30	17. februar	Morgensang	kl. 07.30
30. desember	Julevesper	kl. 21.30	23. februar	Kveldsbønn	kl. 21.30
6. januar	Morgensang	kl. 07.30	3. mars	Morgensang	kl. 07.30
	Hellige tre kongers dag		10. mars	Aftensang	kl. 18.30
13. januar	Aftensang	kl. 18.30	17. mars	Morgensang	kl. 07.30
20. januar	Morgensang	kl. 07.30	24. mars	Kveldsbønn	kl. 21.30

På aftensang og kveldsbønn er det muligheter for å komme en time før og få en innføring i tidebønnene som er sunget på de gregorianske melodiene. Smittevernreglene følges. Er det spørsmål rundt tidebønnene og hva dette er for noe, ta kontakt med enten Astrid Stuve tlf. +47 911 17 452 eller Kari Irene Lien tlf. +47 928 20 534.

Fra fjord og fjære

(Nr.50 i Norsk salmebok)

Dette er Landstads store julesalme som mange stader er fast salme på juledagsmessa. Vart fyrste gong gjeve ut i det andre av Landstads prøvehefter i 1856 – Julesalmer. Landstad teiknar eit norsk vinterlandskap, og julebodskapen vert kontekstualisert ut frå geografi og klima.

*Fra fjord og fjære, frå fjell og dype dal
et «Ære være!» i dag gjenlyde skal.
Fra kirketårne i fryds basuner støt
for Guds enbårne som er i dag oss født!
Vi var forlorne, nu er vi frelst av nød!*

*Til kirken samle seg fra hver gard og grend
de unge gamle, av kvinner og av menn!
Vi ønsker eder så glad en julefest,
Guds rikes gleder, Guds fred i Jesus best!
Hos hver som greder, vår Herre selv vær gjest!*

*Guds store under: Vi har hans engler hyst!
Krist hos oss blunder, Guds fred på jord er lyst!
Ja, la kun høres Guds barns Halleluja,
la strengen røres for Krist i Davids stad!
Nu skal vi føres med ham i himlen glad!*

*I krybben smiler gudsbarnets nådeskinn
mot hver som iler med hyrder til ham inn.
Ved krybben nede – hvor blir vel sjelen full
av bønn å bede, av myrra og av gull!
Der er det glede, Gud er oss hjertens huld.*

*Ha takk, som treder til armods hytter ned!
Ha takk, som gleder oss med din søte fred!
Kom inn, o Kriste, tenn lys i hvermanns gård!
La isen briste, gi varme snart og vår,
la ingen miste hva godt din fødsel spår!*

*Her ute kulde er nu – og dypen sne,
Guds himler fulle av stjerner dog å se.
For oss opptennes en deilig nådens sol,
Guds åsyn vendes til oss fra himlens stol.
Når allting endes, vi der skal holde jul!*

